

Západočeské muzeum v Plzni, příspěvková organizace
Kopeckého sady 2, 301 00 Plzeň

ZÁŘÍ 2025

KULTURNÍ AKCE

út 09/09 17.00 výstavní sál 2 HB

Velké a malé bytosti ordovického moře aneb unikátní okno do pravěku – komentovaná prohlídka výstavy

Doprovodný program k výstavě.

Provází: doc. RNDr. Petr Kraft, Csc., autor výstavy

Vstupné: 60 Kč plné, 30 Kč snížené

čt 11/09, 25/09 16.00 – 19.00 Centrum experimentální etnologie NMP

Rukodělné dílny (pro začátečníky)

První rukodělná dílna bude věnována základním tkalcovským technikám. V rámci kurzu se účastníci dozví, jak vzniká tkanina, jaký je rozdíl mezi listovým, kolíkovým, stužkovým či hřebenovým stavem. Jak se tká karetkami či krosienkami. Všechny výrobky si kurzisté samozřejmě budou moci odnést s sebou domů.

Druhá rukodělná dílna bude věnována dvěma klasickým tradičním stavebním řemeslům. V první části si návštěvníci vlastnoručně zhotoví jeden či dva dřevěné šindele na pokrytí střechy, v druhé části si osvojí základy ve štipání břidlice, v ruční výrobě břidlicových šablon a případně si z břidlice vyrobí rovněž originální upomínkový předmět.

Zaměření dílen:

čt 11. 09. Základní tkalcovské techniky / 16.00 – 19.00 hod. / lektorka: Michaela Oliberiusová

čt 25. 09. Štipání smrkového šindele a výroba břidlicových šablon / 16.00 – 19.00 hod. / lektor: Michal Chmelenský

Vstupné: 350 Kč

Délka dílen: 180 min.

Maximální počet účastníků v jednom termínu: 6

Vstupenky je nutné zakoupit on-line na odkaze: zcm.cz/e-shop/workshopy; s případnými dotazy se obraťte na: narodopis@zcm.cz, 731 446 350.

čt 11/09 17.00 projekční místnost MCU

Uctívání sochy a obraz v expozici Muzea církevního umění plzeňské diecéze – přednáška

Doprovodný program k výstavě „Uctívání sochy a obrazy v plzeňské diecézi“

Přednáška představí uctívání sochy a obraz, které jsou součástí stálé expozice Muzea církevního umění plzeňské diecéze. I jim byla podle současného bádání prokazována úcta, děly se při nich zázraky, byly středobodem poutních míst. Posluchač tak bude mít jedinečnou možnost seznámit se s jejich úctou, protože tyto informace stálá expozice neobsahuje.

Přednáší: Mgr. Luděk Krčmář

Vstupné: 30 Kč

čt 11/09 18.00 přednáškový sál HB

Filmový AVATAR večer s besedou: Tajemství smrti, režisér Viliam Poltikovič

Celovečerní dokumentární film Tajemství smrti, po kterém následuje beseda s režisérem Viliamem Poltikovičem. Dokument může změnit chápání hranic našeho života, klade otázky kolem smrti a strachu spojeného s ní prostřednictvím hereckého průvodce Jaroslava Duška, nahlíží na různé kulturní přístupy, hledá odpovědi v moderní vědě i v tradiční moudrosti, alternativních přístupech. Velkou roli ve scénáři hrají osobní příběhy lidí, kteří překonali strach ze smrti a tím výrazně ovlivnili kvalitu svého života.

Vstupné: 100 – 450 Kč (prodejní vlny, předprodej www.plzenskavstupenka.cz)

Pořádá: AVATAR production, s.r.o.

so 13/09 10.00–18.00 HB, MCU, ML, NMP; 08.00–12.00, 12.30–16.00 MDBH; 09.00–17.00 Vodní hamr Dobřív

Dny evropského kulturního dědictví 2025

Západočeské muzeum v Plzni se i v letošním roce zapojuje do celoevropské akce nazvané Dny evropského dědictví (EHD), které je letos věnováno tématu Architektonické dědictví, a to opět se sedmi památkovými objekty. V Plzni je do akce zapojeno pět kulturních památek: **Západočeské muzeum v Plzni** – hlavní budova, **Muzeum církevního umění plzeňské diecéze** – františkánský klášter, **Muzeum loutek v Plzni** – Městský dům č.p. 23 a také dvě památky, v nichž sídlí **Národopisné muzeum Plzeňska** – Městské domy Gerlachovský a Chotěšovský. V Rokycanech kulturní památka Městský dům, v níž sídlí **Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech** a v Dobřívě národní kulturní památka **Vodní hamr Dobřív**. Akci na celostátní úrovni organizuje a garantuje Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska.

Uvedené památkové objekty můžete navštívit za poloviční vstupné.

Více viz katalog přihlášených památek na: www.ehd.cz, www.zcm.cz a FB

Doprovodný program:

O Západočeském muzeu jako kulturní památce v širším muzejním a architektonickém kontextu – komentovaná prohlídka hlavní budovy Západočeského muzea v Plzni

so 13. 9. / 13.00 hod. / zahájení v přednáškovém sále HB / provází: PhDr. Anna Matoušková

Prohlídka začne v přednáškovém sále muzea, a to prezentací, která její účastníky přenesne do světa muzeí a jejich architektury, aby je poté provedla cestou vzniku plzeňského muzea a jeho budovy a připravila je tak na vlastní prohlídku památky. A uvidí-li účastníci akce na konci prohlídky světlo, nebude to jen svit jednoho z cenných exponátů, ale třeba i jasné světlo hlubšího poznání, že v objektu plzeňské historické muzejní budovy zanechali naši předchůdci opravdu úžasné dědictví.

so 13/09 10.00 – 17.00 Centrum experimentální etnologie NMP

Oživená sobota v Národopisném muzeu Plzeňska: Od zrna k mouce

Spolek Oživená (pre)historie, z. s. se po téměř 15 letech svého působení v Archeoskanzenu v Zoologické a botanické zahradě Plzeň přesunul do prostor Národopisného muzea Plzeňska. V rámci třetí Oživené soboty si návštěvníci budou moci vyzkoušet mletí obilí na různých typech kamenných mlýnů, ruční výrobu nití z ovčí vlny neboli předení a také jednoduché způsoby výroby keramických nádob.

Rezervace není nutná, program je přístupný celodenně v rámci vstupného do Národopisného muzea Plzeňska.

st 17/09 17.00 – 22.00 přednáškový sál HB

Noc literatury 2025

Předčítá: Alexej Pyško z knihy Kálmann a spící hora švýcarského autora Joachima B. Schmidta.

Poslední čtení začíná ve 21.30 hod. Více na: svkpk.cz/nl25

Vstup zdarma.

Pořádá: Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje

so 20/09 10.00 – 14.00 Centrum experimentální etnologie NMP

Workshopy s Mistry tradiční rukodělné výroby: Jiří Wallner (tradiční kovářství)

Doprovodný program k výstavě „Mistři tradiční rukodělné výroby Plzeňského kraje (2017 – 2024)“

Jiří Wallner se vyučil základnímu kovářskému řemeslu v letech 1970 – 1973 na Středním odborném učilišti Škoda Plzeň – obor strojní kovář. Po vyučení pokračoval od roku 1976 v téže učilišti na pozici mistra odborného výcviku. Současně s tím absolvoval Střední průmyslovou školu strojní v Plzni a doplnil si také požadované pedagogické minimum. V roce 1992 založil vlastní firmu *Kovářství Jiří Wallner* a o rok později začal spolupracovat a vyučovat žáky Středního odborného učiliště uměleckořemeslné výroby – družstva PROFUM v Praze. Své pedagogické i profesní zkušenosti začal od roku 2008 předávat jako mistr odborného výcviku oboru Uměleckého zpracování kovů v učilišti Střední školy a Základní školy v Oselcích, kde působí až do současnosti.

Vstup zdarma (workshop je možné navštívit kdykoliv po dobu trvání).

ne 21/09 10.00 – 15.00 Centrum experimentální etnologie NMP

Kurz podmalby na skle s Jiřím Honissem

Až do konce 19. století tvořila podmalba na skle s námětem nejrůznějších světců, Panny Marie či Ježíše Krista, nezbytnou součást téměř každého venkovského stavení. Každý z účastníků se seznámí se základními principy tvorby lidových podmaleb a v průběhu přibližně pětihodinového kurzu si vlastní podmalbu také vytvoří a odnese domů. Kurz povede zkušený a známý malíř pan Jiří Honiss.

Vstupné: 800 Kč / délka dílen: 5 hod. / maximální počet účastníků v jednom termínu: 10

Vstupenky je nutné zakoupit on-line na odkaze: zcm.cz/e-shop/workshopy; s případnými dotazy se obraťte na: narodopis@zcm.cz, 731 446 350.

út 23/09 17.00 přednáškový sál HB

Dobro a zlo v italském výtvarném umění – přednáška

Přednáší: akad. arch. Václav Šmolík

Vstupné: 50 Kč

V rámci festivalu duchovní kultury Letnice umělců 2025 ve spolupráci se Západočeským muzeem v Plzni

čt 25/09 17.00 přednáškový sál HB

Hudební nástroje ve Starém zákoně – přednáška

Přednáší: Mgr. Michaela Augustinová

Vstupné: 50 Kč

V rámci festivalu duchovní kultury Letnice umělců 2025 ve spolupráci se Západočeským muzeem v Plzni

so-ne 27–28/09 09.00 – 17.00 Vodní hamr Dobřív

Technologie našich předků – svářková ocel

Každý kousek železa měl pro kováře velkou cenu, a proto v kovárně nepřišlo nikdy nic nazmar. Všechny odpadní kousky pečlivě seskládali a ve výhni svařili do homogenního kusu železa, čímž vznikla tzv. svářková ocel, kterou bylo možno dále zpracovávat. Na hamru tuto starou a možná i trochu zapomenutou metodu vyzkoušíme a pokusíme se ze svářkové oceli vykovat kovovou tyč.

Vstupné: 90 Kč plné, 50 Kč snížené, 190 Kč rodinné

út 30/09 17.00 přednáškový sál HB

Již 15 let – beseda u příležitosti 15. výročí festivalu Letnice umělců Plzeň

Vstupné: 50 Kč

V rámci festivalu duchovní kultury Letnice umělců 2025 ve spolupráci se Západočeským muzeem v Plzni

út 30/09 17.00 výstavní sál 2 HB

Velké a malé bytosti ordovického moře aneb unikátní okno do pravěku – komentovaná prohlídka výstavy

Doprovodný program k výstavě.

Provází: doc. RNDr. Petr Kraft, Csc., autor výstavy

Vstupné: 60 Kč plné, 30 Kč snížené

Legenda k použitým zkratkám:

HB (hlavní budova Západočeského muzea v Plzni, Kopeckého sady 2, Plzeň)

MCU (Muzeum církevního umění plzeňské diecéze, Františkánská 11)

NMP (Národopisné muzeum Plzeňska, náměstí Republiky 13)

ML (Muzeum loutek v Plzni, náměstí Republiky 23)

MDBH (Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, nám. J. Urbana 141, Rokycany)

VÝSTAVY

25/10/2024 – 05/10/2025

Mistři tradiční rukodělné výroby Plzeňského kraje (2017 – 2024)

Národopisné muzeum Plzeňska, nám. Republiky 13

tel: 378 370 202, www.zcm.cz, narodopis@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Od roku 2017 oceňuje rada Plzeňského kraje vybrané řemeslníky našeho regionu titulem „Mistr tradiční rukodělné výroby“. Do roku 2023 bylo touto cestou oceněno již 14 řemeslníků a řemeslnic, kteří pečují a rozvíjí tradiční výrobní postupy a rukodělné technologie. Souhrnná výstava představuje tvorbu všech oceněných Mistrů. Držitele titulu za rok 2024 Vám na výstavě představíme po schválení radou Plzeňského kraje.

Doprovodný program k výstavě:

Workshopy s Mistry tradiční rukodělné výroby: Jiří Wallner (tradiční kovářství)

so 20. 9. / 10.00 – 14.00 hod. / vstup zdarma / Centrum experimentální etnologie NMP

14/05 – 02/11

Jan Saudek 90

Hlavní budova, Kopeckého sady 2, výstavní sál 1

tel: 378 370 111, www.zcm.cz, info@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Jan Saudek je světoznámý český fotograf, který 13. května oslavil 90. narozeniny. Výstava představuje průřez jeho celoživotní prací. Saudek se věnuje převážně ateliérové fotografii, která je pro jeho dílo stěžejní a známá široké veřejnosti, nejčastějším předmětem jeho fotografií je žena, ženské tělo a vztah ženy a muže. I přesto na výstavě uvidíte i méně známou tvorbu ranných let, která návštěvníka může překvapit svojí jemností, kdy se zabýval spíše tematikou dětství a rodiny. Součástí výstavy jsou fotky adjustované a kolorované samotným autorem, který tuto techniku používá od roku 1977. Jan Saudek se může pyšnit řadou ocenění v Čechách i ve světě, mimo jiné se stal rytířem Řádu čestné legie.

13/06 – 31/10

Uctívání sochy a obrazy v plzeňské diecézi

Muzeum církevního umění plzeňské diecéze, Františkánská 11, letní refektář

tel: 378 370 900, www.zcm.cz, mcu@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

„Západní Čechy lze bez nadsázky nazvat druhou „Svatou zemí“, co se týče počtu poutních kostelů, kaplí a v nich uctívaných milostných soch a obrazů.“ (Jan Royt)

Výstava představuje prostřednictvím exponátů, ale i formou textu a obrazové dokumentace širokou rozmanitost této úcty na území dnešní plzeňské diecéze. Od známých poutních soch a obrazů (Panna Maria Klatovská, Panna Marie Chlumská, Panna Maria Přeštická) až po méně známou, ale velmi zajímavou lokální úctu. Ve zkratce jsou naznačeny i příběhy jejich milosti. Některé originály, ale i jejich kopie, jsou vystaveny vůbec poprvé, jako například milostné sochy Panny Marie Týnecké či Panny Marie Hartenberské, socha sv. Anny z Částkova z depozitářů plzeňské diecéze.

Doprovodný program k výstavě:

Uctívání sochy a obraz v expozici Muzea církevního umění plzeňské diecéze – přednáška

čt 11. 9. / 17.00 hod. / projekční místnost MCU / přednáší Mgr. Luděk Krčmář / vstupné: 30 Kč

20/06 – 17/11

Velké a malé bytosti ordovického moře aneb unikátní okno do pravěku

Hlavní budova, Kopeckého sady 2, výstavní sál 2

tel: 378 370 111, www.zcm.cz, info@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Výstava má za cíl rozšířit povědomí veřejnosti o období ordoviku, které je těsně spjato s naším regionem. Ordovické uložení patří mezi významnou součást geologického podloží Plzeňska a Rokycanska. Mezi odborníky po celém světě jsou tyto regiony známy bohatými nálezy zkamenělin, které dokumentují jedno z klíčových období vývoje života v mořích a oceánech. Mezi laickou veřejností je však toto období téměř neznámé. Výstava využívá potenciálu sbírek Západočeského muzea v Plzni. Jsou prezentovány nejnovější akvizice získané díky finanční podpoře Plzeňského kraje, především srovnávací sbírka unikátních fosilií z Maroka. Tyto fosilie tvoří jádro celé výstavy a poskytnou klíč k pochopení dávných ekosystémů včetně těch v regionu dnešního Plzeňského kraje. Výstava tedy má edukační rozměr v oblasti ekologie.

Doprovodný program k výstavě pro veřejnost:

Komentované prohlídky výstavy

út 9. 9. a 30. 9. / 17.00 hod. / vstupné: 60 Kč plné, 30 Kč snížené

Provází: doc. RNDr. Petr Kraft, Csc., autor výstavy

Doprovodný program k výstavě pro školy:

Výprava za velkými a malými bytostmi ordovického moře – edukační program pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ a studenty SŠ

16. 9. – 15. 11. 2025 / délka: minimálně 70 min. / cena: 50 Kč/žák / je nutné se předem objednat

Přihlášky a informace: Mgr. Markéta Sochorová, email: msochorova@zcm.cz, tel. 778 429 480, 378 370 123

Více na www.zcm.cz

DOPROVODNÉ PROGRAMY

MUZEUM LOUTEK V PLZNI, nám. Republiky 23

Špion u Broučků

Samoobslužný doprovodný program k expozici Jiří Trnka – dioráma Svatba u Broučků, výtvarné vyrábění pro rodiny s dětmi.

Expedice na niti

Prozkoumejte Muzeum loutek v Plzni netradičním způsobem pomocí rodinné expediční hry.

Půjčovna loutkových divadel

Půjčovna rodinných loutkových divadel je stále v provozu.

Více informací na www.muzeumloutek.cz nebo na tel. číslo 778 486 644 – muzejní pedagog Jana Kaasová

STÁLÉ EXPOZICE

celoročně přístupné

Hlavní budova

Plzeňská městská zbrojnice: od 29. 7. – 13. 11. 2025 uzavřena z důvodu rekonstrukce

Pohledy do minulosti Plzeňského kraje – expozice Archeologie a Historie

Umělecké řemeslo / Užitě umění

Muzeum loutek v Plzni

Příběh na niti

Ivan Nesveda: NIKDY V KLIDU!

Jiří Trnka – dioráma Svatba u Broučků

Národopisné muzeum Plzeňska

Z vesnice do města

Obživa, oděv, zvyky

sezónní provoz (duben – říjen)

Muzeum církevního umění plzeňské diecéze

Po stopách víry františkánským klášterem

Národní kulturní památka Vodní hamr Dobřív

Pamětní síň Jindřicha Mošny v Dobřívě

KNIHOVNA

Knihovna ZČM v Plzni je určena pouze pro prezenční studium

Hlavní budova ZČM v Plzni, Kopeckého sady 2, Plzeň

úterý, čtvrtek: 09.00 – 16.00, středa: 09.00 – 17.00, pátek: 09.00 – 12.00

tel.: 378 370 116-117, e-mail: knihovna@zcm.cz, www.zcm.cz

Pobočka Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech

nám. J. Urbana 141, 337 01 Rokycany

KULTURNÍ AKCE

čt 11/09 17.00 sál ZUŠ Rokycany, Jiráskova 181

Augustiniáni kanovníci v Rokycanech a umění – přednáška

Doprovodný program k výstavě „Nejen zlatem vyšité. Liturgická výšivka sedmi století“

Přednáška seznámí návštěvníky se čtyřmi unikátními gotickými kasulemi, které představují zlatou dobu umění figurální výšivky, pořízenými ve 14. a 15. století augustiniány kanovníky, kteří působili v Rokycanech v letech 1363-1546. Tyto unikátní gotické kasule jsou k vidění na výstavě „Nejen zlatem vyšité. Liturgická výšivka sedmi století“ v Muzeu Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, ulice J. Knihy 146.

Přednáší: prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D., DSc., historik umění

Vstupné: 50 Kč

Pořádá: Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, pobočka Západočeského muzea v Plzni, příspěvková organizace ve spolupráci s Městem Rokycany

VÝSTAVY

13/06 – 19/10

Nejen zlatem vyšité. Liturgická výšivka sedmi století

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, výstavní sál, ulice J. Knihy 146

otevírací doba muzea: út – ne 08.00 – 12.00, 12.30 – 16.00

Výstava představuje unikátní sbírku církevních textilií zdobených výšivkami. Zahrnuje díla anonymních středověkých mistrů i práce příslušnic české šlechty. Návštěvníci mohou obdivovat dekorativní a figurální motivy vytvořené různými historickými vyšivačskými technikami a mají možnost porovnat současně práce z období gotiky až do počátku 20. století. Vrcholem výstavy je prezentace souboru čtyř vzácných gotických rokycanských kasulí, které jsou veřejnosti obvykle nepřístupné. Na výstavě kromě textilií je k vidění i devoční grafika s mariánskou tematikou.

Doprovodný program k výstavě:

Augustiniáni kanovníci v Rokycanech a umění – přednáška

čt 11. 9. / 17.00 hod. / sál ZUŠ Rokycany, Jiráskova 181

Přednáší: prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D., DSc., historik umění

Vstupné: 50 Kč

Komentované prohlídky výstavy

čt 18. 9., 16. 10. / vždy v 16.00 hod. / výstavní sál, ulice J. Knihy 146

Provází: Mgr. Bc. Marie Kuldová, památkář, NPÚ Praha, ÚOP SČ, oddělení restaurování

Vstupné: 20 Kč plné, 10 Kč snížené

25/09/2025 – 08/03/2026

Od trilobita po sekretář

120 let Muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, velký a malý výstavní sál, nám. J. Urbana 141

otevírací doba muzea: út – ne 08.00 – 12.00, 12.30 – 16.00

V letošním roce si Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech připomíná 120 let od zpřístupnění svých sbírek veřejnosti. K tomuto významnému jubileu jsme připravili výstavu, která návštěvníky provede nejen dějinami samotného muzea, ale i vývojem jeho sbírkového fondu od počátků až po současnost. Návštěvníci mají jedinečnou příležitost seznámit se s výběrem exponátů ze všech odborných oddělení muzea – od pravěkých trilobitů přes přírodovědné sbírky až po archeologické a historické artefakty nebo zajímavosti z knihovního fondu. Nejedná se vždy o exponáty s nejvyšší historickou hodnotou, ale o předměty, které se vážou k významným osobnostem spojeným s historií muzea, k důležitým událostem města a regionu nebo dokládají sběratelskou a výzkumnou činnost muzejních pracovníků. Každý z vystavených předmětů tak „vypráví“ svůj vlastní příběh.

STÁLÉ EXPOZICE

celoročně přístupné

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech

Železářská výroba na Rokycansku a Podbrdsku

Venkovské bydlení na Rokycansku

Příroda pro budoucnost (chráněná území, flóra a fauna regionu)

Otisky času

Měšťanská domácnost na Rokycansku

Rokycansko v minulosti

KNIHOVNA

Knihovna Muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, Malé nám. 123/I, Rokycany

úterý, čtvrtek: 08.00 – 11.30, 12.00 – 16.00

Dotazy a objednávky můžete posílat na email: knihovnambh@zcm.cz, www.zcm.cz

Změna programu vyhrazena.

Více informací na www.zcm.cz